

SLOVÁCI V ZAHRANIČÍ: SÚČASNOSŤ, TRENDY A PERSPEKTÍVY VÝSKUMU KRAJANSKEJ PROBLEMATIKY

25. a 26. september 2025

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave,
Aula Jozefa Matúša, Bučianska 4/A

ORGANIZÁTORI: Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí a Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave

PARTNERI: Združenie pre genealogický výskum dolnozemsých Slovákov a Matica slovenská

ÚRAD
PRE SLOVÁKOV
ŽIJÚCICH
V ZAHRANIČÍ

UNIVERZITA SV. CYRILA A METODA V TRNAVE

MATICA
SLOVENSKÁ

ŠTVRTOK 25. 9. 2025

8:00 – 9:00

Prezentácia účastníkov

9:00 – 9:20

Príhovory

prof. RNDr. Peter Chrastina, PhD., Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Prof. PhDr. Ladislav Lenovský, PhD., Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave

Ing. Ľubomír Kmeť, Združenie pre genealogický výskum dolnozemských Slovákov

1. BLOK – GENEALOGICKÝ VÝSKUM SLOVÁKOV ŽIJÚCICH V ZAHRANIČÍ

Moderátor: Ľubomír Kmeť

9:30 – 9:45

Mgr. Martina Velčická, Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Genealogická databáza vs. Osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí

9:45 – 10:00

PhDr. Ján Hovorka, Združenie pre genealogický výskum dolnozemských Slovákov

Dolnozemske cirkevné matriky miestnych Slovákov a ich význam v procese národného sebauvedomovania

10:00 – 10:15

Ing. Ľubomír Kmeť, Združenie pre genealogický výskum dolnozemských Slovákov

Genealogická databáza dolnozemských Slovákov

10:15 – 10:30

Prestávka

10:30 – 10:45

Doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD., Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Možnosti aplikácie nástroja AI Transkribus pri realizácii genealogického výskumu

10:45 – 11:00

Ildikó Szerényi, Maďarský národný archív, Maďarsko

Zoltán Szatucsek, Maďarský národný archív, Maďarsko

Machine Learning Methods in Genealogical Research

11:00 – 11:15

Mgr. Iveta Valentová, PhD., Jazykovedný ústav L. Štúra SAV, v. v. i.

Genéza výskumu priezvisk Slovákov v Maďarsku

11:15 – 11:30

Ing. Dana Tummová, Združenie pre genealogický výskum dolnozemských Slovákov

Mgr. Adam Aštary, PhD., Združenie pre genealogický výskum dolnozemských Slovákov

K problematike normalizácie priezvisk dolnozemských Slovákov v procese vytvárania rodových väzieb

11:30 – 12:00

Diskusia

12:00 – 13:00

Obed

13:00 – 13:15

Dipl. Inž. polj. Katarína Pucovská, Kulpín.net, Srbsko

Kulpínsky rod Harmincovcov podľa zápiskov Vladislava Harminca (1910 – 1983)

13:15 – 13:30

prof. Dr. Daniela Marčoková, Filozofická fakulta Univerzity v Novom Sade, Srbsko

Petrovská matrika narodených, sobášených a zomretých (1783 – 1787) ako zdroj informácií o evanjelikoch v Kysáči

13:30 – 13:45

RNDr. Eva Kmeťová, Spolok Slovákov z Maďarska

Význam náhody v genealogickom bádaní

13:45 – 14:00

Ing. Katarína Koňariková, PhD., Spolok Slovákov z Bulharska

Genealógia Slovákov v Bulharsku, pôvod, migrácia a rodové línie

14:00 – 14:10

Diskusia

2. BLOK – HISTÓRIA, KULTÚRA, JAZYK A IDENTITA SLOVÁKOV ŽIJÚCICH V ZAHRANIČÍ (HISTÓRIA A JAZYK)

Moderátor: Peter Chrastina

14:15 – 14:30

Dr. Dalibor Mikuláš, Národné české a slovenské múzeum a knižnica, Cedar Rapids, USA

Súčasnosť a výzvy týkajúce sa hmotného kultúrneho dedičstva Slovákov v Spojených štátoch – prípadová štúdia

14:30 – 14:45

doc. PhDr. Martin Javor, PhD., Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Perspektívy výskumu dejín slovenských spolkov v Severnej Amerike

14:45 – 15:00

PhDr. Milica Majeriková-Molitoris, PhD., Spolok Slovákov v Poľsku

Dejinné súvislosti formovania slovenskej komunity v Poľsku a ich reflexia v súčasnosti: pamäť, identita, kontinuita

15:00 – 15:15

RNDr. PhDr. Markéta Šantrůčková, PhD., Fakulta architektúry, ČVUT v Prahe, Česko

Minulosť a súčasnosť českej menšiny v Banáte

15:15 – 15:30

Prestávka

15:30 – 15:45

prof. RNDr. Peter Chrastina, PhD., Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Integrovaný výskum krajiny slovenských enkláv v juhovýchodnej Európe a zámorí

15:45 – 16:00

Mgr. Ján Chrtán, PhD., Metodické centrum UMB pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Historiografia Slovákov vo Vojvodine, resp. dolnozemsých Slovákov. Aktuálny stav

16:00 – 16:15

Dr. Tünde Tušková, Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku, Maďarsko

Jazykovedné výskumy vo Výskumnom ústave Slovákov v Maďarsku

16:15 – 16:30

Diskusia a ukončenie 1. dňa konferencie

18:00 – 19:00 Sprievodný program

19:00 Spoločná večera – hotel Holiday Inn

PIATOK 26. 9. 2025

8:30 – 9:00

Prezentácia účastníkov

3. BLOK – HISTÓRIA, KULTÚRA, JAZYK A IDENTITA SLOVÁKOV ŽIJÚCICH V ZAHRANIČÍ (KULTÚRA A IDENTITA)

Moderátorka: Iveta Valentová

9:00 – 9:15

Prof. PhDr. Ladislav Lenovský, PhD., Filozofická fakulta Univerzity sv. Cyrila a Metoda v

Trnave

K výskumu aktuálnych kultúrotvorných, identifikačných a revitalizačných procesov v prostredí etnických minorít:

Slováci v Argentíne a Kanade

9:15 – 9:30

Mgr. Petr Táboorský, Filozofická fakulta Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave

Mgr. Lukáš Kurajda, PhD., Filozofická fakulta Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave

K súčasnému stavu vybraných slovenských a československých spolkov v Argentíne

9:30 – 9:45

Doc. Mgr. Miroslav Tížik, PhD., Sociologický ústav SAV, v. v. i.

Sociologický výskum dolnozemsých Slovákov z roku 2001 – možnosti poznávania dynamiky života diaspóry

9:45 – 10:00

Mgr. Sandra Kralj Vukšić, PhD., Slovenské kultúrne centrum Našice, Chorvátsko

Etnická identita Slovákov v Chorvátsku, jej výskum a súčasné výzvy

10:00 – 10:15

Prof. PhDr. Boris Michalík, PhD., Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Prof. PhDr. Jaroslav Čukan, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Nitrianske stopy v slovenskom zahraničí

10:15 – 10:30

PhDr. Ľudomír Molitoris, PhD., Spolok Slovákov v Poľsku

Procesy zachovávania a deformácie historickej pamäti o Slovákoch v Poľsku

10:30 – 10:45

Diskusia

10:45 – 11:00

Prestávka

11:00 – 11:15

Mgr. Mária Ďurkovská, PhD., Spoločenskovedný ústav, CSPV SAV

Slovenské školy v Maďarsku ako pilier identity – reflexia učiteľov a študentov

11:15 – 11:30

Mykhailo Bilanych, Národná únia miestnych dejín Ukrajiny

Mykhailo Dzhakhman, Zakarpatské krajské múzeum, Ukrajina

Matica slovenská ako centrum pre oživenie a zachovanie kultúrnych tradícií Slovákov na Zakarpatsku: história a súčasnosť

11:30 – 11:45

Mgr. Štefan Ižák, PhD., Filozofická fakulta Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave

Súčasný stav výskumu Slovákov Zakarpatska

11:45 – 12:00

PhDr. Zuzana Drugová, Metodické centrum UMB pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Tradičná kultúra ako jeden z prvkov prispievajúcich k posilneniu etnickej sebaidentifikácie Slovákov žijúcich v zahraničí

12:00 – 12:20

Diskusia

12:20 – 13:20

Obed

13:20 – 13:35

Mgr. Juraj Rágyanszki, Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku, Maďarsko

Mgr. Bence Püski-Liker, Výskumný ústav Slovákov v Maďarsku, Maďarsko

Výskum slovenských evanjelikov v Maďarsku

13:35 – 13:50

Mgr. Anna Séčová-Pintírová, Múzeum vojvodinských Slovákov

Výskum a spôsoby prezentácie kultúry vojvodinských Slovákov

13:50 – 14:05

Vladimír Valentík, Slovenský kultúrny klub, Srbsko

Slovenský kultúrny klub v Srbsku

14:05 – 14:20

Mr Danijela Marko, Gymnázium Jána Kollára so žiackym domovom, Báčsky Petrovec, Srbsko

Súčasný trendy v prezentácii výtvarného umenia Slovákov v Maďarsku

14:20 – 14:35

Prof. JUDr. Ludmila Novacká, PhD., FIJET SLOVAKIA, OZ

Slováci v zahraničí a médiá

14:35 – 14:50

Mgr. et Mgr. Andrej Probst, Pražská kaviareň z.s.

Kto je a kam kráča „nová“ diaspóra

14:50 – 15:30

Diskusia po bloku a generálna diskusia

15:30

Ukončenie konferencie a záverečné slovo